

Nacionalinis muziejus
LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAIKŠTYS TĖS
VALDOVŲ RŪMAI

EDUKACIJA

KĄ VEIKTI MUZIEJUJE
MAŽIEMS IR DIDELIEMS?

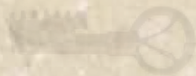
www.valdovurumai.lt

Į MUZIEJŲ: KAS, KĄ IR KADA?

Kas yra Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai?

Mūsų muziejus – tai pagal archeologų rastus pilių ir rūmų pastatų likučius (pamatus, statybines medžiagas) bei XVIII a. dailininkų paveikslus atkurta Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rezidencija. Šioje vietoje daugiau nei prieš 700 metų įsikūrė Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovai. Kai 1323 m. viename savo laiškų didysis kunigaikštis Gediminas (valdė 1316–1341) Vilnių pavadino savo miestu, šis jau buvo visos didelės valstybės centras, o čia stovėjusi valdovo pilis simbolizavo valdžią ir galybę. Bėgo metai, keitėsi valdovai, keitėsi ir jų rezidencija. XV a. pabaigoje pilis buvo pertvarkyta į gotikinius rūmus, XVI a. virto prabangia renesansine rezidencija, o XVII a. suspindo prabangiuoju baroku. Apie pilį, rūmus ir jų šeiminingus pasakoja mūsų muziejaus ekspozicijos.

Ką muziejuje galima pamatyti?

Ekspozicija išdėstyta keturiuose aukštuose. Ją sudaro dvi dalys. Rūsyje ir pirmame aukšte saugomi archeologų rasti senųjų Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmų pastatų likučiai ir tuo metu gyvenusių žmonių daiktai. Kad šiuos daiktus galėtume pamatyti, dirbo daug mūsų muziejaus darbuotojų: archeologai juos rado ir įvertino, restauratoriai atnaujino. Daiktai eksponuojami specialiai tam skirtose vitrinose, prie kiekvieno iš jų yra numeris ir aprašas, juos parengė muziejinkai ekspozicijų kūrėjai. Šiuo metu lankytojai gali apžiūrėti apie 1 500 archeologų rastų daiktų.

Ant sienų kabo standai, juose rasite detalius istorinių epochų aprašymus, valdovų giminių genealogines schemas, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemėlapius. Standai, kaip mokyklinio vadovėlio tekstai, pasakoja apie svarbiausius Lietuvos valstybės ir šių rūmų įvykius. Kiekvienas standas ir vitrina pažymėti specialiu numeriu. Vitrinose laikomi daiktai iliustruoja standų pasakojimo tekstą, pavyzdžiui, stende galima perskaityti apie didįjį kunigaikštį Vytautą, o vitrinoje galima apžiūrėti kalaviją, kurį naudojo vienas iš jo karių, galbūt besikaudamas Žalgirio mūšyje!

Antrame ir trečiame aukštuose įrengti atkurti gotikiniai, renesansiniai, manieristiniai bei barokiniai kambariai, salės ir menės. Šių salių puošyba paremta archeologų rastų statybinių medžiagų fragmentais – pagal senųjų koklių ornamentus ir spalvas atkurtos krosnys ir grindys. Sienas puošia čia gyvenusių valdovų ir valdovių portretai, jų gyvenamuoju laikotarpiu tapyti paveikslai ir įvairias valdovų mėgtas legendas pasakojantys austi paveikslai – gobelenai. Vaikščiodami gotikinėse, renesansinėse ar barokinėse menėse pajusite senųjų epochų dvelksmą, suprasite, kaip atrodė menės šių rūmų šeimininkų gyvenimo metais.

Ką muziejuje galima veikti?

Po muziejų galima pasivaikščioti, perskaityti stenduose pateiktą informaciją ir susipažinti su muziejaus kūrimo istorija, apžiūrėti eksponatus vitrinose, pasižvalgyti po menės ir valdovų audiencijos sales, pasikelti į apžvalgos aikštelę bokštelyje ir pasigrožėti miesto panorama.

Muziejuje galima daug ko sužinoti ir išmokti, ypač dalyvaujant mūsų edukaciniuose užsiėmimuose.

Kada muziejus dirba?

Rugsėji–gegužė:

Antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais, šeštadieniais 10–18 val.

Ketvirtadieniais 10–20 val.

Sekmadeniais 10–16 val.

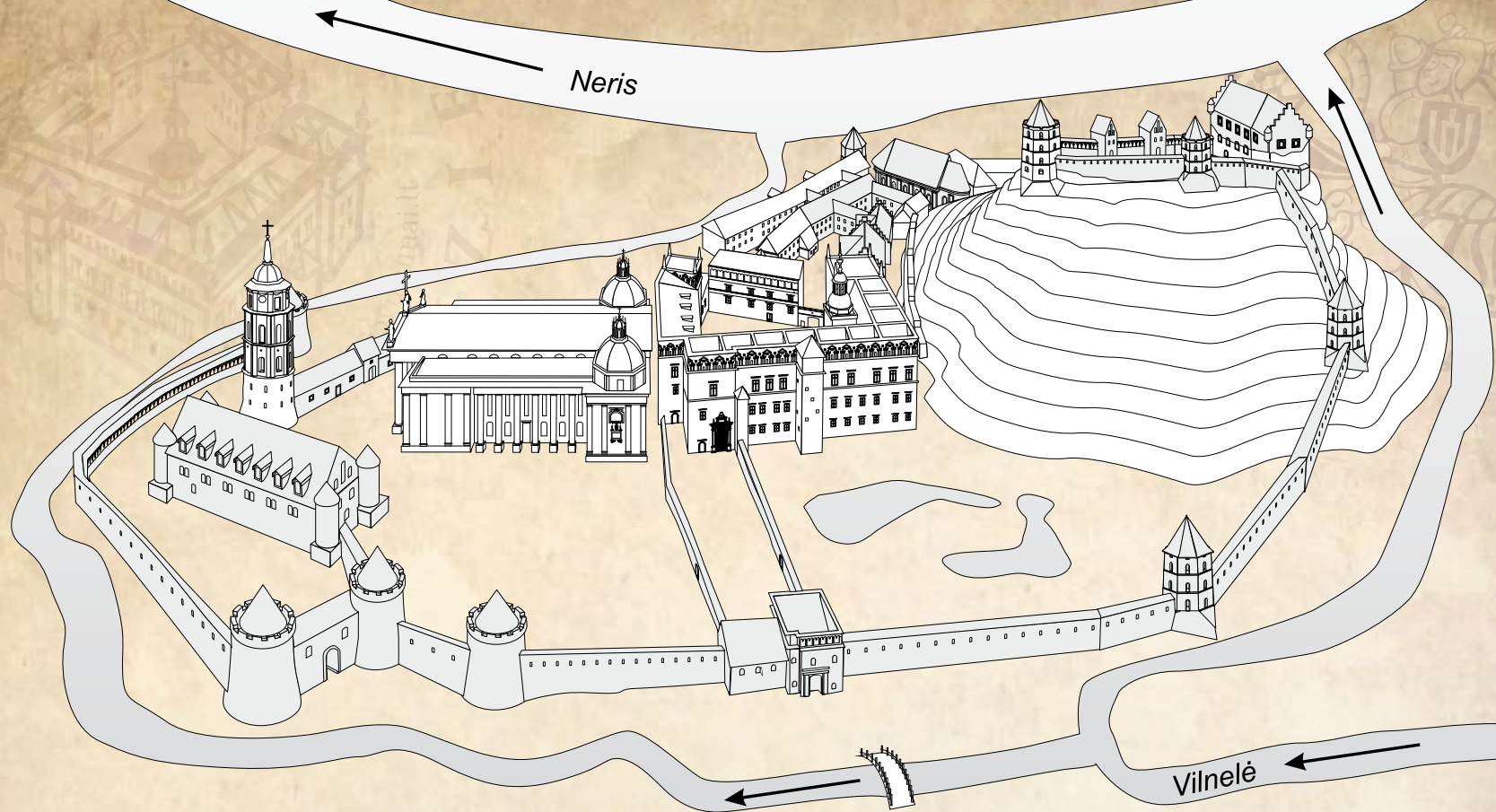
Birželį–rugpjūtį:

Pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais, sekmadeniais 10–18 val.

Ketvirtadieniais, penktadieniais, šeštadieniais 10–20 val.

Paskutiniai lankytojai įleidžiami likus valandai iki muziejaus uždarymo.

EDUKACINIS UŽSIĖMIMAS: KAS, KAIP IR KIEK?

Edukacinė veikla Valdovų rūmų muziejuje – tai pažintis su muziejaus ekspozicijomis, nes visi užsiėmimai vyksta ekspozicijų erdvėje. Įvairiais aktyvaus pažinimo ugdymo metodais supažindiname su Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės politinio, kultūrinio, ekonominio ir kasdienio gyvenimo aspektais. Šioje knygelėje trumpai pristatome edukacinius užsiėmimus.

Dauguma užsiėmimų parengti išsamiai išanalizavus bendrąsias ugdymo programas, pradedant priešmokykliniu ir baigiant viduriniu ugdymu, todėl padeda lavinti gebėjimus, formuojamus bendrojo ugdymo laikotarpiu. Per užsiėmi-

mus tyrinėjame pirminius šaltinius, mokomės interpretuoti ir pateikti tiriamojo darbo rezultatus, laviname komandinio darbo ir bendradarbiavimo įgūdžius, gebėjimą rasti ir atrinkti informaciją, suvokti priežasties ir pasekmės ryšius.

Kaip ir kam rengiami edukaciniai užsiėmimai?

Edukacinius užsiėmimus rengia įvairių sričių muziejaus specialistai: istorikai, edukologai, archeologai, muzikai, pedagogai. Siekiame, kad muziejus būtų atviras ir įdomus visiems, todėl kviečiame ne tik mokinius, bet ir tėvelius su mažyiais, kurie dar nelanko ugdymo įstaigų, laukiame senjorų, o dalį programų galime pritaikyti specialiųjų poreikių turintiems žmonėms. Edukaciniuose užsiėmimuose laukiami visi!

Kaip išsirinkti edukacinį užsiėmimą?

Prieš užsisakant edukacinį užsiėmimą pravartu išanalizuoti šiame leidinyje pristatomas jų anotacijas. Jose trumpai aprašomas užsiėmimo turinys, nurodoma, kokio amžiaus tarpsnio (klasės) ir interesų vaikams ar suaugusiesiems jis rekomenduojamas, į kokio mokomojo dalyko programą orientuotas. Taip pat nurodoma užsiėmimo trukmė (atsižvelgiant į amžiaus tarpsnius – nuo 45 min. iki 1 val. 30 min.).

Jeigu į muziejų išsirengėte su klase, patariame pasirinkti edukacinį užsiėmimą, kurio tema ir turinys derėtų su pamokose ką tik analizuota arba numatoma analizuoti medžiaga. Pirmuoju atveju užsiėmimas padėtų pritaikyti ir pagerinti mokinių jau įgytas žinias, antruoju atveju muziejuje sužinota informacija galėtų tapti įvadu, padidinančiu numatomos mokyti(-s) medžiagos patrauklumą bei suprantamumą.

Planuodami išvyką į muziejų atsižvelkite ir į mokinių polinkius bei interesus, aptarkite išvykos tikslus, suformuluokite uždavinius. Rekomenduojame parengti konkrečias užduotis su gairėmis – į ką derėtų atkreipti daugiausia dėmesio, kokių re-

zultatų reikėtų siekti. Jeigu planuojate eiti su šeima, apgalvokite, kuo norite sudominti savo vaikus ir kuo Jūsų vaikai domisi.

Kaip pasirengti išvykai į muziejų?

Susipažinkite su Valdovų rūmų muziejaus lankymo taisyklėmis (žr. <http://www.valdovurumai.lt/lankytojams>). Pasidairykite po mūsų muziejaus erdves su virtualiu gidu (<http://3dvilnius.lt/valdovurumai/>) ir užsiregistruokite į Jus sudominusį edukacinį užsiėmimą: darbo dienomis nuo 9 iki 17 val. skambinkite tel. (8 5) 261 7445, mob. +370 684 12 017 arba rašykite el. p. edukacija@valdovurumai.lt. Būtinai registruokitės iš anksto, kad galėtume suderinti Jūsų apsilankymo laiką.

Atkreipkite dėmesį, kad užsiėmimo dalyvių skaičius ribotas – į vieną grupę priimame nuo 12 iki 25 asmenų. Jei planuoja atvykti daugiau mokinių, suskirstykite juos į dvi grupes ir užsisakykite du edukacinius užsiėmimus.

Dėl muziejaus salių uždarymo arba ekspozicijos keitimo bei koregavimo edukacinių užsiėmimų turinys gali keistis.

Kiek kainuoja edukacinis užsiėmimas?

Edukacinių užsiėmimų kainos (kitų mokesčių nėra):

5–7 metų vaikams – 0,50 Eur

Mokiniams, studentams, senjorams – 1,00 Eur

Suaugusiesiems – 3,00 Eur

Mažos šeimos (1 suaugusysis + 1–3 nepilnamečiai vaikai)
bilietas – 3,50 Eur

Didelės šeimos (2 suaugusieji + 1–3 nepilnamečiai vaikai)
bilietas – 6,50 Eur

Nemokamai edukaciniuose užsiėmimuose lankosi:

vaikai iki 5 metų, vaikų ir vaikų globos namų auklėtiniai, negaliejai bei socialiai remtini mokiniai (pristačius dokumentą iš mokyklos).

Laukiame Jūsų istorinėje Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijoje!

Valdovų rūmų muziejaus Edukacijos grupė

IKIMOKYKLINIS IR PRIEŠMOKYKLINIS UGDYMAS (3–6 METŲ VAIKAMS)

VISI UŽSIĖMIMAI PARENGTI ATSIŽVELGIANT Į BENDRAJĄ
PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO IR UGDYMOŠI PROGRAMĄ

PASIVAIKŠČIOJIMAS MUZIEJAUS KARALYSTĖJE

Kviečiame susipažinti su istorijos ir kultūros paveldo karalyste – Valdovų rūmų muziejaus ekspozicijomis. Sužinosime, kas yra muziejus, kokios senos istorijos paslaptis jis saugo ir kaip čia reikia elgtis. Viską išsiaiškinę, vaikščiosime po muziejų: ieškosime vitrinose pasislėpusių archeologinių radinių ir bandysime suprasti, ką jie mums pasakoja apie praeitį. Ar mūsų batai panašūs į tuos, kuriuos avėjo prieš 500 metų čia gyvenę žmonės? O ką jie valgė? Kaip gynėsi nuo priešų? Kaip linksminosi?

O kas šiuose rūmuose gyveno ir ką čia veikė? Norėdami tai sužinoti, aplankysime atkurtas rūmų menes, papuoštas paslaptį baldais ir valdovų bei didikų portretais. Kas jie tokie? Menėse žaisime, ieškosime skirtumų, mokysimės nusilenkti valdovui, pasipuošime karūnomis ir išgirsime visokių įdomybių apie Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istoriją bei jos valdovus.

UŽSIĖMIMO TRUKMĖ – 45 MIN.

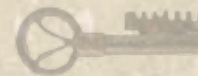

GEDIMINO SAPNAS

Kada Vilnius tapo Lietuvos sostine? Ar tiesa, kad tai lėmė pranašiškas valdovo Gedimino sapnas? Ką sapnavo valdovas? O ką mena senieji pilies mūrai? Visa tai sužinosime keliaudami po muziejaus archeologinę ekspoziciją.

Šešėlių teatro scenoje atgiję legendos personažai nukels mus į Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino laikus ir papasakos istoriją apie susapnuotą geležinį vilką. Praktinėje užsiėmimo dalyje iš popieriaus kursime legendos personažus.

UŽSIĖMIMO TRUKMĖ – 1 VAL.

KAIP ELGTIS ATĖJUS PAS VALDOVĄ?

Kaip tampama valdovu? Kas buvo pirmas Lietuvos valdovas? Kada valdovai įsikūrė Vilniuje? Ar jie kasdien užsidėdavo karūną? Kaip elgtis gavus kvietimą apsilankyti valdovo dvare? Šie ir daugybė kitų klausimų kyla vaikams, besiklausantiems istorijų apie karalius ir didžiuosius kunigaikščius. Per edukacinį užsiėmimą ieškosime atsakymų.

Sužinosime, kaip buvo tampama Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu ir kuris valdovas pirmas pasistatė pilį Vilniuje. Susipažinsime su Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų valdžios ženklais, mokysimės juos atpažinti portretuose. Galop būsite iškilmingai įšventinti į Valdovų rūmų riterius.

UŽSIĖMIMO TRUKMĖ – 45 MIN.

MANO PIRMOJI OPERA

Ji mėgsta pūstas sukneles ir baltus perukus. Kai jos klausai, ji kalba taip, lyg dainuotų, o dainuoja taip, lyg kalbėtų. Ir tai gali trukti net penkias valandas! Tiesa, ji gimė labai seniai. Netgi seniau už mūsų močiutes, tačiau ji, kaip ir mūsų močiutės, mėgsta sekti senas pasakas. Kas ji tokia? Kiek jai metų? Kur gali ją ne tik išgirsti, bet ir pamatyti? Ir kokias pasakas ji seka?

Per edukacinį užsiėmimą atskleisime šią paslaptį ir pakeiliusime ne tik po operos karalystę, bet ir po atkurtas Valdovų rūmų menes. Edukacinio užsiėmimo pabaigoje, pasiskirstę vaidmenimis, sukursime improvizuotą operos spektaklį, tapsime operos artistais, rūmų kapelos muzikais, scenos kūrėjais bei dailininkais ir netgi pačiu valdovu Vladislovu Vaza ir valdove Cecilija Renata Habsburgaite.

UŽSIĖMIMO TRUKMĖ – 1 VAL.

REKOMENDUOJAMA 5–6 METŲ VAIKAMS.

PASIVAIKŠČIOJIMAS MUZIKOS KARALYSTĖJE

Muzikos karalystėje vieną dieną išdygo keistas pastatas, vardu Muziejus. Tačiau jis turi nepaprastą pavadinimą – Valdovų rūmai.

Per edukacinį užsiėmimą sužinosime, kas yra muziejus, ką jame galima pamatyti ir veikti, susipažinsime su muziejuje gyvenančiais daiktais, muzikos instrumentais. Menėse mūsų lauks pasipuošę Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovai, o muzikos karalystė rengs puotai, per kurią klausysimės muzikos, skambėjusios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų dvare.

UŽSIĖMIMO TRUKMĖ – 1 VAL.
REKOMENDUOJAMA 3–5 METŲ VAIKAMS.

